

Nurses' Attitudes towards Elderly Patients and Related Factors

Rukuye Aylaz

Department of Puplic Health Nursing,
Faculty of Nursing, Inonu University, Malatya, Turkey

Sabriye Yalcinkaya

Hospital of Sultanabduhamid Han, Uskudar / Istanbul, Turkey

Hilal Yildirim (Corresponding author)

Department of Puplic Health Nursing,
Faculty of Nursing, Inonu University, Malatya, Turkey
E-mail: firat.hilal@inonu.edu.tr

Abstract

This study was conducted as a descriptive study to determine the attitudes of nurses' towards elderly patients and related factors. The study was carried out between 1 July and 25 December 2014 at Haydarpaşa Training Hospital in Üsküdar, İstanbul. 320 nurses working in the hospital created the population of the research. Sampling method has not been, it is aimed to reach the whole of the population. The research was completed with 159 nurses who gave verbal approval and completed the questionnaire. An introductory questionnaire containing the demographic characteristics prepared by the researcher and an elderly attitude scale were used to collect the data. In the analysis of the data, number, percentage, independent groups t test, ANOVA, Mann-Whitney U test and Kruskal-Wallis variance analysis were used. Nurses; 94.3% are women, 59.2% are undergraduate and 53.2% are more than 10 years in nursing. It was determined that the average score of the elderly attitude scale of the nurses participating in the research was 151.7 ± 18.7 , which is high. In the study, gender, age, marital status, educational status, total years of study, in-service training and living together with aging did not affect the attitude of the nurses towards the elderly. It has been determined that nurses working at the hospital have a positive attitude toward elderly. It is thought that the evaluation of nurses in other regions and hospitals of different stages is important in terms of elderly attitude and welfare of the country.

Key words: Elderly, Attitude, Attitudes to Elderly, Nurse.

Hemşirelerin Yaşlı Hastalara Yönelik Tutumları ve İlişkili Faktörler

Özet

Hemşirelerin yaşlı hastalara yönelik tutumları ve ilişkili faktörleri belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Araştırma, İstanbul ili Üsküdar ilçesinde bulunan Haydarpaşa Eğitim Hastanesinde 1 Temmuz, 25 Aralık 2014 tarihleri arasında yapılmıştır. Araştırmanın evrenini hastanede görev yapan 320 hemşire oluşturmuştur. Evrenin tamamına ulaşılması amaçlandığından örnekleme yöntemine gidilmemiştir. Araştırma sözlü onay verip anketi dolduran 159 hemşire ile tamamlanmıştır. Verilerin toplanmasında araştırmacı tarafından hazırlanan demografik özellikleri içeren tanıtıcı anket formu, yaşlı tutum ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde sayı, yüzde, bağımsız gruplar t testi, ANOVA, Mann-Whitney U testi ve Kruskal-Wallis Varyans analizi kullanılmıştır. Hemşirelerin; %94.3'ü kadın, %59.2'

si lisans mezunu, %53.2'si 10 yıldan fazla süredir hemşirelik yapmaktadır. Araştırmaya katılan hemşirelerin yaşlı tutum ölçeği puan ortalamasının 151.7 ± 18.7 olduğu belirlenmiştir, bu değer yüksek olduğu saptanmıştır. Araştırmada cinsiyet, yaş, medeni durum, eğitim durumu, toplam çalışma yılı, hizmet içi eğitim alma ve yaşlıyla beraber yaşama durumu hemşirelerin yaşlıya yönelik tutumunu etkilememiştir. Hastanede çalışan hemşirelerin yaşlılara karşı bakış açılarının pozitif olduğu saptanmıştır. Diğer bölge ve farklı basamaktaki hastanelerde hemşirelerin değerlendirilmesi, yaşlıya olan tutum ve ülkenin refahı açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlı, Tutum, Yaşlıya Tutum, Hemşire.

1. Giriş

Demografik değişimin derecesi farklılaşmakla birlikte dünyanın farklı yerlerinde, nüfusun yaşlanması küresel bir olgudur. Türkiye yaşlı nüfusu bakımından diğer ülkelerin dışında değildir, 2003 yılında yaşlı nüfus, genel nüfusun %6.7'si iken, 2015'de %8.2'sidir, 2075'de ise %27.7 yükseleceği bilinmektedir (1). Küreselleşmenin getirdiği ekonomik refah, teknolojinin ilerlemesi, ailelerin küçülmesi gibi sebepler yaşlıya yaklaşımı olumsuz etkilemektedir (2). Yaşlıda artan bağımlılık, kronik hastalıklar, yalnızlık ve yükselen yaşlı nüfusu, sağlık hizmetlerinden bakım almayı artırmıştır (2, 3).

Birincil görevi bakım vermek olan hemşireye bu noktada çok iş düşmektedir. Çeşitli çalışmalarda hemşirelerin yaşlı hastalar üzerinde olumsuz tutumları ya da daha yaşlı hastalarla çalışmaya isteksiz oldukları bildirilmiştir (2, 4). Yaşlanma yıkım, sakinilmesi gereken ve rahatsızlıklara karşılık gelen patolojik bir durum olarak algılanmaktadır (4). Yaşlanma sürecinde oluşan eksiklikler, sınırlılıklar ve olumsuz değişiklikler yaşlıya tutumu etkilemektedir (5).

Tutumlar davranışla ilişkili olduğundan (6), olumsuz tutum, akut bakım ortamında yaşlı hastaların bakım kalitesini etkilemekte, özellikle hastaya bakım verirken yaşlı hastayı tercih etmeyen hemşirelerin olması (7-9) endişe vericidir.

Yaşlı hastanın bakımı az bilgi ve yetenek ile sağlanabildiği algısı bakım kalitesini düşürmektedir (2) oysa ki yaşlıya yüksek bakım standarttı, sağlık profesyonellerinin pozitif yaklaşımı ile bağlantılıdır (10). Hemşirenin bilgi ve yaklaşımı akut bakımda bakımın kalitesini etkiler ve hastanede ki yaşlıya yanlı davranışı önlemede kritik öneme sahiptir (11). Hemşirelerin hastanelerde yaşlı bireye yönelik algı ve davranışı, verdiği bakımı etkilemede önemli rol oynar (12).

Kişilerin yaşlanma ve yaşlılığa yönelik fikirlerinin olabildiği, bunun da sağlık hizmeti verenlerin hatta yaşlananların davranışlarına yansıdığı belirtilmektedir (9). Sağlık hizmeti sunumunda birinci basamak sağlık hizmetinin etkisiz olması, önceliğin genç gruba yönelmesi, yaşlıların hizmet alımının kolaylaştırılmaması ve politikaların yaşlıyı ekarte etmesi, sağlık sunumunda sorunların olması yaşlıya olan tutumu etkilemektedir (5).

Toplumun ve profesyonellerin bakış açıları, ön yargıları ve yaşlılığı algılayışlarının yaşlılara sunulan hizmetleri etkileyeceği belirtilmektedir. Yaşlanma süreci ile ortaya çıkan fizyolojik işlevlerde gerileme ve kronik hastalıklar, yaşlı bireylerin günlük yaşam aktivitelerini yerine getirmede yetersiz olmalarına ve başkalarına bağımlı hale gelmelerine neden olmaktadır. Bu nedenle yaşlılara olan tutum, diğer hastalara olan tutumlardan farklı olması gerekmektedir. Tüm bu nedenlerden dolayı sağlık profesyonelleri olan hemşirelerin yaşlı hastalara yönelik tutumlarının belirlenmesi önemlidir, bu araştırma bunun ortaya çıkarılması ve literatüre katkı sağlanması amacıyla yürütülmüştür.

2. Gereç ve Yöntem

2.1 Araştırmanın Türü

Araştırma, tanımlayıcı olarak yapıldı.

2.2 Araştırmanın Yapıldığı Yer ve Zaman

Araştırma, İstanbul ili Üsküdar ilçesinde bulunan Haydarpaşa Eğitim Hastanesi Dahili, Cerrahi Birimleri, Acil Servis ve Ayaktan Tanı ve Tedavi Birimlerinde 1 Temmuz-25 Aralık 2014 (araştırmanın yürütüldüğü toplam süre) tarihleri arasında yapıldı.

2.3 Araştırmanın Evreni ve Örnelemi

Araştırmanın evrenini Haydarpaşa Eğitim Hastanesi'nde görev yapan 320 hemşire oluşturdu. Araştırmada herhangi bir örnekleme yöntemi yapılmadan evrenin tamamına ulaşılması amaçlandı. Ücretsiz izin, yıllık izin, doğum izni, hastalık izni kullanma ve çalışmaya katılmayı kabul etmeme gibi

nedenlerle çalışmanın hedef popülasyonunun %50.3'üne ulaşamamıştır. Araştırma, sözlü onay verip anketi dolduran 159 hemşirenin katılımı ile tamamlanmıştır.

2.4 Verilerin Toplanması

Veriler araştırmacı tarafından Haydarpaşa Eğitim Hastanesi'nin Dahili, Cerrahi Birimleri, Acil Servisi ve Ayaktan Tam ve Tedavi Birimlerinde 1 Ekim-30 Kasım 2014 (anketin toplanma tarihi) tarihleri arasında, araştırmacının uygun olduğu günlerde hemşirelerin soruları okuyup cevaplandırması ile toplandı.

2.5 Veri Toplama Araçları

Sosyo-Demografik Soru Formu

Hemşirelerin tanıtıcı özelliklerini içeren; yaş, eğitim durumu, çalışma yılı, medeni durum, aile yapısı ile ilgili toplam 8 sorudan oluşmuştur.

Yaşlı Tutum Ölçeği

Nathan Kogan tarafından 1961 yılında geliştirilen, bu ölçme aracı insanların yaşlılara yönelik tutumlarını değerlendirmek için düzenlenen kendi kendini bildirim tarzında bir değerlendirme aracıdır. Toplam 34 maddeden oluşan ve 6'lı likert tipi olan ölçeğin; ilk 17 maddesi pozitif ve sonraki 17 maddesi negatiftir. Ölçeğin yapısı nedeniyle negatif ifadeler 6, 5, 4, 3, 2, 1; pozitif ifadeler 1, 2, 3, 4, 5, 6 şeklinde puanlanmaktadır. Ölçeğin alt boyutları bulunmamaktadır. Tüm maddelerden elde edilen puanlar toplanarak toplam puana ulaşılmaktadır. Ölçeğin puan aralığı 34-204 puan arasında olmakta, puanın yüksek olması pozitif tutumu, düşük olması negatif tutumu göstermektedir. Ölçeğin Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çalışması Küçükgüçlü, Mert ve Akpınar (2011) tarafından yapılmış ve Cronbach alfa değeri .89 olarak bulunmuştur (13). Bu çalışmada Cronbach alfa değeri .84 olarak bulunmuştur.

2.6 Verilerin Değerlendirilmesi

Verilerin analizi SPSS 22.0 programı ile yapılmış ve %95 güven düzeyi ile çalışıldı. Normal dağılım gösteren bağımsız gruplara, Bağımsız Gruplar t Testi ve One-Way ANOVA testi uygulandı. Normal dağılıma uygun olmayan bağımsız gruplara Mann-Whitney U Testi ve Kruskal-Wallis Varyans testi uygulandı. Yaşlı tutum puanları normallik testleri için Shapiro-Wilk W Testi kullanıldı.

2.7 Araştırmanın Etik Yönleri

Araştırma GATA Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulundan 2014-104 no'lu sayı ile etik onay alınmıştır. Helsinki Bildirgesine bağlı olarak çalışma yürütülmüştür.

2.8 Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma Haydarpaşa Eğitim Hastanesinde çalışan hemşirelerin tutumunu göstermektedir, uygulanan hastanede ki hemşirelerle sınırlıdır.

3. Bulgular

Araştırmaya katılan hemşirelerin; %94.3'ü kadındır, %34'ü 32-37 yaş arasındadır, %54'ü evlidir %59.2'i lisans mezunudur, %53.9'u dahili birimlerde çalışmaktadır, %53.2'i 10 yıldan fazla süredir hemşirelik yapmaktadır, %78'i yaşlı bakımına yönelik hizmet içi eğitim almamıştır ve %13.8'i yaşlı bireyle yaşamaktadır (Tablo 1).

Araştırmaya katılan hemşirelerin yaşlı tutum puan ortalamaları ile yaş, cinsiyet, medeni durum, eğitim düzeyi, çalışma süresi, çalışmakta olduğu birim, yaşlı bakımına dair eğitim alma durumu ve yaşlıyla yaşama durumu arasında istatistiksel olarak fark bulunmamıştır (Tablo 1). Hemşirelerin ait demografik verilerle yaşlı tutumu arasında istatistiksel olarak fark bulunmazken, ortalama açısından bakıldığında; 20-25 yaş aralığında olan (156.62 ± 14.88), yüksek lisans mezunu (152.37 ± 16.63) ve yaşlı ile birlikte yaşayan (72.86 ± 3.75) hemşirelerin yaşlıya tutumu olumlu olduğu saptanmıştır (Tablo 1).

Araştırmaya katılan hemşirelerin yaşlı tutum puan ortalamaları 151.79 ± 18.77 olarak saptanmıştır (Tablo 1). Hemşirelerin, yaşlılar ile ilgili ifadelerle katılım düzeyi puanları ortalaması incelendiğinde; yüksek ortalamaya sahip ifadelerin "Yaşlılar birbirinden farklıdır (5.52 ± 1.05)", "Yaşlılarla iç içe olan çevre güzeldir (5.36 ± 1.12)" düşük ortalamaya sahip ifade ise "Yaşlılar farklıdır (2.54 ± 1.53)" olarak belirlenmiştir.

Tablo 1. Hemşirelerin Sosyo-Demografik ve Çalışma Yaşamına İlişkin Özellikleri İle Yaşlı Tutum Puanlarının Karşılaştırılması

Özellik	S	%	X ± SS	Anlamlılık
Yaş				
20-25	35	22.0	(156.62 ± 14.88)	
26-31 yaş	37	23.3	(149.05 ± 25.23)	F = 1.090
32-37 yaş	54	34.0	(151.11 ± 18.48)	p = .355
38 yaş ve üstü	33	20.8	(150.84 ± 13.62)	
Cinsiyet				
Erkek	9	5.7	(152.00 ± 15.70)	U = 637.00
Kadın	150	94.3	(151.85 ± 19.02)	p = .802
Medeni durum				
Evli	86	54.1	(149.18 ± 20.12)	t = 1.91
Bekar/Boşanmış/Dul	73	45.9	(154.86 ± 16.65)	p = .057
Eğitim düzeyi				
Lise - Ön Lisans	10	6.4	(144.20 ± 16.67)	KWx2 = 2.400
Lisans	93	59.2	(151.86 ± 19.92)	p = .121
Yüksek Lisans	54	34.4	(152.37 ± 16.63)	
Çalışma süresi				
1 yıldan az	17	10.9	(154.05 ± 17.18)	
1-5 yıl	30	19.2	(148.73 ± 25.60)	KWx2 = 2.339
6-10 yıl	26	16.7	(155.38 ± 17.77)	p = .505
10 yıldan fazla	83	53.2	(151.49 ± 16.80)	
Çalışmakta olduğu birim				
Acil servis	8	5.3	(151.62 ± 12.80)	
Cerrahi birimler	26	17.1	(150.53 ± 15.88)	KWx2 = 1.533
Dahili birimler	82	53.9	(152.78 ± 21.99)	p = .675
Diğer	36	23.7	(152.27 ± 14.97)	
Yaşlı Bakımına Yönelik Hizmet içi Eğitim Alma durumu				
Evet	35	22.0	(150.62 ± 15.57)	U = 2016.50
Hayır	124	78.0	(152.12 ± 19.62)	p = .523
Yaşlıyla Yaşama Durumu				
Evet	22	58.9	(151.54 ± 16.14)	U = 1449.00
Hayır	137	41.1	(151.83 ± 19.77)	p = .772
Yaşlı Tutumu Puan ölç.	159		(151.79 ± 18.77)	

KWx2= Kruskal-Wallis Varyans Testi, U= Mann-Whitney U Testi, t= Bağımsız Gruplar t Testi, F= One-Way ANOVA

4. Tartışma

Tutumlar oluşumları değerlendirmede kalıp yargılarla ilişkili inançlardır (13). Yaşlanmaya yönelik tutumlar ise; genel olarak yaşlı bireyler ve yaşlanma süreci hakkındaki inançlardır (14). Tutumlar sağlık çıktıları ve onun davranış üzerine etkilerini gösteren bazı kanıtlar olduğu için artan bir ilgi görmektedir (13). Yaşlıların tedavisi, kamu politikaları ve sağlık hizmetleri yaşlanmaya karşı alınan tutumdan etkilenmektedir (15).

Yaşlanmaya yönelik olumlu tutumların, düşük yük, stres, depresif belirtiler ortaya koyacağını, bakım verene bağımlılığının azalacağını, yaşlının ve bakım verenin refah düzeyi ve memnuniyetini artıracakları çalışmalarla ortaya konulmuştur (16). Hemşirelerin yaşlı hastalara yönelik tutumları önemlidir ve makale ile tartışılması amaçlanmıştır.

Nitekim mevcut araştırma kapsamında ki hemşirelerin yaşlıya karşı tutumları oldukça olumlu bulunmuştur. Fakat bu tutum dünya genelinde hatta ülkelerin kendi içerisinde bile farklılaşmaktadır. Yapılan çalışmalara göre hemşireler arasında yaşlılara yönelik olumlu (17, 18), olumsuz (11) ve tarafsız (9) tutumlar bulunmaktadır. Araştırmalar 2000 yılından bu yana hemşirelerin yaşlıya karşı tutumu daha

az pozitif olduğunu saptamıştır (9). Buna Türkiye de yapılan çalışmalarda dahildir (5, 19, 20). Mevcut araştırmaya benzer olarak hemşirelerin yaşlıya karşı olumlu yaklaşımda bulunduğu dair birçok çalışma vardır (11, 20, 21). Araştırmalarda hemşirenin yaşlıya tutumunda ki farklılıklar; küreselleşme ile ailelerin küçülmesi, kültür ve yapı farklılıkları, üretkenliğinin azalması, yaşlanmaya karşı korku, yaşlılıkta ki bağımlılık, yaşlıların morbidite ve mortalite oranları gibi birçok evrensel etmen sebep olabilir. Yapılan çalışmada hemşirelerin olumlu tutum sergilemelerinde, Türk aile yapısında büyüklere saygı, hoşgörü, nezaket gibi kuralların öğretilmesi etkili olmuş olabilir.

Bir dizi değişken, hemşirelerin yaşlılıkla ilgili tutumlarının potansiyel yordayıcıları olarak incelenmiştir, en sık araştırılanlar yaş, cinsiyet ve eğitim düzeyidir. Hemşirelerin demografik özelliklerinin yaşlıya olan tutumu etkilediğine dair çalışmalar vardır (4, 8) ancak hiçbiri tutarlı öngörücü değildir. Örneğin iki çalışma erkeklerin kadınlardan daha olumlu tutuma sahip olduğunu vurgularken (10,22), üç çalışma etkisiz olduğunu bildirmiştir (5, 20, 21).

Yaşlı insanlarla ve yaşlanma bilgisiyle çalışma tercihi, yaşlı insanlara yönelik olumlu tutumlarla ilişkili gibi görünmektedir (12). Liu ve arkadaşları yaşlıyla çalışmaya istekli olan hemşirelerin yaşlıya yönelik tutumunun pozitif olduğu, dolayısıyla yaşlı insanlarla çalışmayı taahhüt eden hemşirelere giderek daha fazla ihtiyaç duyulduğunu belirtmiştir (9). Aşiret ve arkadaşları, hemşirelerin yaşı, cinsiyeti, medeni durumu, ekonomik durumu, aile yapısı, aynı evde yaşlı ile yaşama durumu gibi değişkenleri ile yaşlıya yaklaşımı arasında ilişki bulmamıştır (20). Benzer olarak Bulut ve Çilingir çalışmalarında, hemşirenin demografik verileri ve tutumları arasında anlamlı bir fark bulmamıştır (21). Araştırmada hemşirelerin demografik özellik ve değişkenleri yaşlıya olan tutumu etkilememiştir. Araştırma kapsamına tek bir hastanenin ele alınması, hemşirelerin birbirini tanıyor ve etkiliyor olması, yaş ortalaması ve eğitim düzeyinin benzer olması, hemşirelerin bilgi ve tecrübelerinin yakın olması gibi faktörler sebep olabilir.

Hemşirenin düşünce ve yargısı yaşlıya yönelik tutum ve davranışının yordayıcısıdır (22). Araştırmada hemşireler yaşlıların birbirinden farklı olduğunu ve yaşlılarla iç içe olan çevre güzel olduğunu ağırlıklı olarak ifade etmişlerdir. Bin dokuz yüz doksan beş'li yıllarda yapılan bir çalışmada hemşireler, yaşlıları geçimi zor, şikâyetçi, uyumsuz, rahatsız bireyler olarak tanımlamışlardır (23). İki bin on beş yılında yapılan bir çalışmada hemşirelerin yaşlılık algısını şefkat, hastalık, güçsüzlük, yalnızlık, bağımlılık ve çocuk ruhluluk gibi terimler karşılamıştır (20). Bu yıllar arasında ki değişim yaşlıya karşı olumsuz tutumun biraz daha ılımlı olmakla birlikte devam ettiğinin göstergelerindedir. Primer bakım veren belli standartlarda eğitim alan hemşirenin tutumu yaşlı refahını hiç şüphesiz artıracaktır. Araştırmada hemşirelerin olumlu düşünce yapısına sahip olması, bakım veren hemşirenin yaşlıya, yaşlılığa olan duyarlılığından, profesyonel geçmişini ve aldığı hemşirelik eğitimden kaynaklı olabilir

Sonuç olarak bu araştırma göstermiştir ki hemşirenin yaşlıya tutumu yüksek denebilecek nitelikte olumludur. Fakat diğer araştırmalar ve ilgili değişkenler birbiri ile tutarlı değildir. Hemşirelerin yargıları toplumsal tutumlardan bağımsız değildir. Toplumun hakim tutumu ve kültürel mirasın etkisi kaçınılmazdır. Nitekim araştırmalarda yaşlı insanlara karşı tutum, başka ülke, şehir hatta hastanelerde kültürel normları yansıtan farklılıklar göstermektedir.

Yapılan araştırma, literatürlerde hemşirelerin yaşlıya yönelik pozitif tutumu olduğunu gösteren çalışmaları destekler niteliktedir. Yaşlıya karşı tutum bireyin yetiştiği toplumun kültürel yapısından etkilendiği unutulmamalı, evrensel ve kapsayıcı boyutta yapılacak araştırmalarla yaşlıya olan tutumun nelerden etkilendiği kültürel yapı göz önüne alınarak araştırılmalıdır.

5. Sonuç

Hastanede çalışan hemşirelerin yaşlılara karşı bakış açılarının pozitif olduğu saptanmıştır. Hemşirelerin sosyo-demografik ve çalışma yaşamına ilişkin özelliklerin etkili olmadığı belirlenmiştir. Hemşirenin yaşlılığa ilişkin bilgi ve eğitiminin artırılması, yaşlı hastaları anlamaya yardımcı olacak, olumlu tutumları ve bakımın kalitesini artıracaktır. Hemşirelerin yaşlıya karşı olumlu tutumu hastaneye tekrarlı yatışlarını önleyebilecek ya da geciktirerek ekonomiye ve sağlığa pozitif katkı sağlayacaktır. Hemşirelerinin tutumlarını ve ilgili faktörleri araştırarak iyi tasarlanmış çalışmalara ihtiyaç vardır.

Kaynaklar

1. Türkiye İstatistik Kurumu. Genel nüfus sayımı sonuçları, 1935-2000 ve adrese dayalı nüfus kayıt sistemi sonuçları, 2007-2016. Erişim: 28.08.2017. <http://www.tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=temelist=1>.

2. Plonczynski DJ, Ehrlich-Jones L, Robertson JF. Ensuring a knowledgeable and committed gerontological nursing workforce. *Nurse Education Today*. 2007; 27: 113-121.
3. Al-Shammari SA, Al Mazrou Y, Jarallah JS, Al Ansary L, Ali MES, Bamgboye EA. Appraisal of clinical, psychosocial, and environmental health of elderly in Saudi Arabia: a household survey. *The International Journal of Aging and Human Development*. 2000; 50: 43-60.
4. Alamri BH, Xiao LD. Health professionals' knowledge and attitudes toward older people in primary care in Saudi Arabia. *Saudi medical journal*. 2017; 38(3): 229.
5. Çilingiroğlu N, Demirel S. Yaşlılık ve yaşlı ayrımcılığı. *Türk Geriatri Dergisi*. 2004; 7(4): 225-230.
6. Glasman LR, Albarracín D. Forming attitudes that predict future behavior: a meta analysis of the attitude behavior relation. *Psychological Bulletin*. 2006; 132(5): 778.
7. Courtney M, Tong S, Walsh A. Acute-care nurses' attitudes towards older patients: a literature review. *International Journal Nursing Practice*. 2000; 6(2): 62-69.
8. Higgins I, Der Riet PV, Slater L, Peek C. The negative attitudes of nurses towards older patients in the acute hospital setting: a qualitative descriptive study. *Contemp Nurse*. 2007; 26(2): 225-237.
9. Liu Y, Norman IJ, While AE. Nurses' attitudes towards older people: a systematic review. *International Journal Nursing Practice*. 2013; 50(9): 1271-1282.
10. Hweidi IM, Al-Hassan MA. Jordanian nurses' attitudes toward older patients in acute care settings. *International Nursing Review*. 2005;52: 225-232.
11. Tavares AJP, Silva ALD, Sá-Couto P, Boltz M, Capezuti E. Portuguese nurses' knowledge of and attitudes toward hospitalized older adults. *Scandinavian journal of caring sciences*. 2015; 29(1): 51-61.
12. Dikken J, Hoogerduijn JG, Lagerwey MD, Shortridge-Baggett L, Klaassen S, Schuurmans MJ. Measurement of nurses' attitudes and knowledge regarding acute care older patients: Psychometrics of the OPACS-US combined with the KOP-Q. *Geriatric Nursing*. 2017; 20: 1-5.
13. Küçükgüçlü Ö, Mert H, Akpınar B. Reliability and validity of Turkish version of attitudes toward old people scale. *Journal Clinical Nursing*. 2011; 20(21): 3196-3203.
14. Bryant C, Bei B, Gilson K, Komiti A, Jackson H, Judd F. The relationship between attitudes to aging and physical and mental health in older adults. *International Psychogeriatrics*. 2012; 24: 1674-1683.
15. Loi SM, Dow B, Moore K, Hill K, Russell M, Cyarto E, Lautenschlager NT. Attitudes to aging in older carers—do they have a role in their well-being? *International Psychogeriatrics*. 2015; 27(11): 1893-1901.
16. Laditka SB, Fisher M, Laditka JN, Segal DR. Attitudes about aging and gender among young, middle age, and older college-based students. *Educational Gerontology*. 2004; 30: 403-421.
17. Luchesi BM, da Silva Alexandre T, de Oliveira NA, Brigola AG, Kusumota L, Pavarini SCI, Marques S. Factors associated with attitudes toward the elderly in a sample of elderly caregivers. *International psychogeriatrics*. 2016; 28(12): 2079-2089.

18. Çilingir D, Bulut E, Hindistan S. Hemşirelik bölümü öğrencilerinin yaşlı ayrımcılığına ilişkin tutumları. Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi. 2017; 10(3): 137-143.
19. Gallagher S, Bennett KM, Halford JC. A comparison of acute and long-term health-care personnel's attitudes towards older adults. International Journal Nursing Practice. 2006; 12(5): 273-279.
20. Alkaya SA, Okuyan CB. Hemşirelik öğrencilerinin yaşlı bireylere yönelik tutumları. Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi. 2017; 4(1): 43-52.
21. Aşiret DG, Kaymaz TT, Canpolat Ö, Kapucu S. Hemşirelerin yaşlıya ilişkin tutumları. Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Dergisi. 2015; 17: 10-20.
22. Bulut E, Cilingir D. Attitudes of surgical nurses towards the elderly. Turkish Journal of Geriatrics. 2016; 19(4).
23. Holroyd A, Dahlke S, Fehr C, Jung P, Hunter A. Attitudes toward aging: implications for a caring profession. Journal of Nursing Education. 2009; 48 (7): 374–380.
24. Lookinland S, Anson K. Perpetuation of ageist attitudes among present and future health care personnel: Implications for eldercare. Journal of Advanced Nursing. 1995; 21(1): 47-56.